

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

TÁ FÓLKID GYLLIR FORMANNIN

Tá tað eru onnur, sum gjalda gildið, so er tað so nógv lættari at tiltuska sær serrættindi – so sum góðar nevndarsamsýningar. Slíkt hava vit hoyrt um fyrr. Vit kenna tað frá politikarum, sum hava dugað væl at fingið sær sersømdir uttan um beinleiðis lønina, so tær sær penari út. Tí hækkar teir lønina ov nógv, so sæst tað beinan vegin. Í staðin hava tær lóggivið sær feitar pensjónir, sum lættliga blíva 15 ferðir so góðar, sum tær vóru, um tað bara minti um vanligar almennar lønarsáttmálar.

Bankar hava dugað væl at lívgað sínum, og Tryggjarnafelagið Føroyar er einki undantak í so máta.

Í blaðnum fríggjdagin vístu vit

á, at fyrrverandi stjórin í felagnum, sum fekk 3,3 milliónir krónur í løn afturfyri av egnum ynski at siga seg úr starvi, og sum síðani av nevndini varð skotin upp fyri umboðsráðnum sum fyrsti nevndarlimur, sum ikki var valdur í umboðsráðið, fær um 1,2 milliónir krónur um árið fyri at vera nevndarformaður í hovuðsfelagnum og nevndarlimur í ymsum undirnevndum.

Tryggingarfelagið Føroyar er eitt sínamilum tryggingarfelag. Tað merkir, at fólk, sum tekna tryggingar í felagnum, eiga felagið. Talan er ikki um eitt partafelag, har tann, sum eigur mest í partapeningini hevur størstu ávirkanina á felagið.

Men tað eru fólk, sum koritni hava stórt vald á felagnum. Og hvussu ber tað til?

Demokratiið í felagnum er ikki so eyðsýnt. Evsta vald sigst vera umboðsráðið, sum verður valt av tryggingartakarunum. Valluttøkan er ikki stór – kanska serliga tí, at valluttøkutilgondin er so fløkt – har nærmast lagt verður upp til tryggingartakaran um ikki at atkvøða.

Eitt so stórt felag, sum Tryggingarfelagið Føroyar átti at sæð eina æru í, at so nógvir tryggingartakarar, sum gjørligt, greiddu atkvøðu. Tað kundi til dømis verið gjørt við at at ein aktvøðuseðil varð sendur hvørjum tryggingartakara, so

hvør trygginartakari kundi atkvøtt í mun til síni tryggingargjöld. Men tað tykir ikki sum um, at valdselitan hevur áhuga í, at avgerðartilgongdin hevur støði í hesum.

Argumentini eru mong og háfloygd. Men tað skerst ikki burt, at tryggingartakarin hevði sæð størri virði í felagnum, um tað lívgaði eitt sindur meira hjá teimum á niðrastu meinigu tryggingargjaldarunum – teimum sum gjalda gildið – heldur enn at forgylla tey á ovastu hædd.

Eitt »fólkins felag«, sum Tryggingarfelagið Føroyar, átti at gingið undan at víst ábyrgd og hógv og harvið virðing fyri teimum, sum gjalda.

» Tey við stórum valdi áttu eisini at dugað at víst hógv

Pauli sigur NOY til Fólkaflakkin

Borgarstjórin í Vestmanna, Pauli T. Petersen, helt eina mergjaða flaggdagsrøðu í Vestmanna. Hóast hann er varamaður Fólkaflaksins á tingi, so fingi samgongan og Fólkaflakkurin ein ordans frammaná frá honum. Um hann er vorðin javnaðarmaður ella tjóðvelidsmaður, melder søgan einki um. Men lesarin kann gera sínar egnu metingar:

»Føroya fólk hevur hetta seinasta hálvannað árið verið eygleiðari til nógvar broytingar í samfelag okkara, summar góðar, og summar als ikki umhugsaðar og bara trumlaðar ígjøgnum av okkara hægstu myndugleikum. Her kann nevast skattalættin, ið einars var latin teimum heilt fáu í samfelagnum. Meiningin var, at man skuldi fáa gongd í búskapin aftur við at økja um privatnýtsluna, men hetta hevur sligið feil, tey við lágum og miðal inntøkum fáa ongan skattalætta, og hava tískil ikki ráð at brúka meira, meðan tey háløntu gjalda teirra lán niður, ella brúka hesar eyka pengar til m. a. at ferðast fyri. Er hetta rætt? Mítt svar

er noy! Vit skulu hava eina tjóð, har øll kunnu liva undir somu villkorum, eisini figgjarkorum.

Pensjónslógin, ið væntandi verður samtykt seinri í ár, setur meiniga uppspararan í nógv verri stöðu enn fyrr. Pensjónsskatturin hækkaði 5% frá 35% upp í 40%, eisini verða kapitalpensjónir avtiknar, og fólk verða tvungin at spara upp í livrentu og lutapensjón, ið viðfórir, at Landið kann mótrókna uppsparingina í fólkapensjónini. Hetta gevur ein eyka skatt á 18%, so samlað kemur tann m e i -

nigi føroy-ingurin at gjalda 58% í skatti av teirra

pensjón.

Øll ráð frá IMF og heimsbankanum siga, at ein fyrirtreyt fyri einari burðardyggar pensjónsskipan er, at tað loysir seg at spara upp til pensjón.

Halda tit, at tað loysir seg at spara upp undir nýggju pensjónslógini? Mítt svar er Noy!

Halda tit, at henda skipan fer at vera haldbar? Mítt svar er Noy!

Nógv positivt er eisini at hóma, og er hetta merkt av sjálvari náttúruni, meira pelagiskur fiskur, ið kann geva Føroya landi munandi hægri inntøkur, um rætt verður borið at, men tíanverri er eisini her okkurt spinnandi galið: tey, sum hava nokk av kvotum, fáa meira, og hava sentraliserað fiskivinnuna í tveimum stöðum í landinum. Her verður ikki hugsað um, at tað, ið livir í havinum, er fólksins ogn, ikki ogn hjá nøkrum útvaldum. Bygdir sum Vestmanna kundu blóma, um hetta ríkidømið var deilt javnt millum føroyingar, og so at siga allar bygdir/býir kundu blóma, og móguliga eisini havt fólkaøkstur.»

(brot úr flaggdagsrøðuni, sum kann lesast á facebooksiðni hjá Paula Trond Petersen)

» Kringvarpið á vandakós

GUNVØR BALLE
KJAK SÍÐA 24

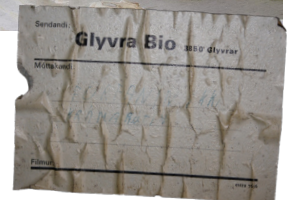
» Kapping fyrri smátjóðir

IVAN EGINSON EYSTURLAND
KJAK SÍÐA 25

Glyvra Bio hoknar

Glyvra Bio var í áratíggju staðið, har alt kundi henda, skrivur Tórbjørn Jacobsen á Facebook. Nú er ikki nógv eftir av húsinum

Soleiðis skrivur Tórbjørn Jacobsen á Facebook:

– Nostalgí'in fær ein hvøkk. Tað kann koma fyri, og tað hendi í dag. Vit vóru nakrir, sum leitaðu okkum inn í losjuna Skjöldur og Glyvra Bio í dag, mest fyri at siggja hvussu ringt skilið var vorðið, og tað er so út av lagi, at har gerst eftir øllum at døma onki.

– Hetta var í áratíggju staðið, har sum alt kundi henda. Losjufundir, dansur, bardagar, fríggj, politiskir fundir, kristilgir fundir, kykmyndaframsýningar, avhald og drukk. Eitt multihús - alt á einum mat-

rikuli. So segði hann, her lærði man totalt fráhald í syðra endanum og í norðara partinum bar seinri til at læra seg kynstrið at smakka sær á. Tolerancan var øgilig – ja, næstan fullkomin. Tí hevur tað verið við sorgblidni, at man hevur eygleitt niðurbræðingina í eina tíð, og tað ringasta er helst, at táið ein skansi fellur, kemur onki líkinda tilboð í staðin. Tað er kanska ein kommunalur spurningur, sum fólksins tænarar (eisini ungdomsins tænarar) kunnu gera nakað við?